Τηλεόραση: Φαίνομαι, άρα υπάρχω (Παντελής Μπουκάλας)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 18 Ιανουαρίου, 2006

Δεν τείνει να υποκαταστήσει μόνο τη Βουλή η τηλεόραση και να γίνει το μοναδικό πεδίο πολιτικής αντιπαράθεσης (ενός ξεθυμασμένου ομοιώματός της δηλαδή). Βουλιμική καθώς είναι (πώς αλλιώς, όταν τόσα κανάλια λειτουργούν σε εικοσιτετράωρη βάση, ενώ η καθαυτό παραγωγή τους με το ζόρι θα κάλυπτε ένα οχτάωρο, σε ορισμένα δε ούτε καν ένα τρίωρο;), δεν της αρκεί ο επικοινωνιακός της ρόλος αλλά επιζητεί να γίνει η ίδια πλήρης κοινωνία στη θέση της κοινωνίας· δεν της αρκεί να είναι καταγραφέας κοινωνικών συμβάντων αλλά επιζητεί να γίνει και παραγωγός τους, κι όχι από ανιδιοτελές ενδιαφέρον παρά από τον ανίατο καημό της θεαματικότητας. Επιζητεί δηλαδή να υποκαταστήσει τα συνδικάτα, τα κόμματα, τις πολιτικές ενώσεις, τους ποικιλώνυμους συλλόγους, όλους τέλος πάντων τους «πληθυντικούς» σχηματισμούς διά των οποίων το άτομο και οι ομάδες διεκδικούν τα δικαιώματά τους (και οι οποίοι, κακά τα ψέματα, στην πλειονότητά τους εμφανίζονται ήδη ενδοτικοί, αν όχι εκμαυλισμένοι).

Το τηλεοπτικό δόγμα είναι απλό, και για τούτο παντοδύναμο: «Φαίνομαι, άρα υπάρχω». Και φαίνομαι όταν με δείχνουν, όταν με παίζουν στην τηλεόραση, δημιουργώντας μου έξυπνα (ή ύπουλα) την αίσθηση πως είμαι πρωταγωνιστής, μολονότι δεν είμαι άλλο από άθυρμα. Εχουμε ήδη προσέξει πολλές φορές πόσο πιο δυνατά φωνάζουν οι συγκεντρωμένοι (αγρότες, μαθητές, γονείς και κηδεμόνες κ.τ.λ.) μόλις εμφανιστεί η κάμερα. Εχουμε επίσης προσέξει άλλες τόσες φορές πως η κάμερα καταφθάνει «στον τόπο» πριν από την αστυνομία, την πυροσβεστική, την ΕΜΑΚ, την ΕΥΔΑΠ κ.τ.λ., προφανώς επειδή οι «αυτόπτες» έκριναν ότι το μείζον είναι να ειδοποιήσουν πάραυτα ένα κανάλι· πού να θυμάσαι άλλωστε τόσο δύσκολους τηλεφωνικούς αριθμούς, 100, 199 κ.ο.κ.

Αναρίθμητοι άνθρωποι έχουν πειστεί ότι τίποτε δεν μπορούν να κάνουν μόνοι τους, με το σταυρό στο χέρι, κι ότι για να βρουν το δίκιο τους, το προσωπικό ή το συλλογικό, πρέπει να φωνάξουν τον ένα ή τον άλλον εφημερεύοντα αστέρα (της πρωινής ιδίως ζώνης) για να «κάνει αυτοψία», ή απλώς να απειλήσουν ότι θα τον φωνάξουν και να τρομάξουν έτσι τον «άκαρδο γραφειοκράτη». Και ιδού ο δημοσιογράφος (αν πια ταιριάζει αυτός ο χαρακτηρισμός) σαν εισαγγελέας, σαν βουλευτής, σαν δήμαρχος ή νομάρχης, σαν διοικητής κάποιας κρατικής υπηρεσίας, να αποφασίζει, να απειλεί, να επιβάλλει. Ακούμε έπειτα στο δελτίο ειδήσων ότι

«χάρη στην εκπομπή του Τάδε βρήκε δουλειά ή θέση στο νοσοκομείο ο Δείνα» και ησυχάζουμε, σίγουροι ότι τα «συμφέροντα του λαού» βρήκαν επιτέλους άγρυπνους φρουρούς.

(Πηγή: "Καθημερινή" 13-11-2004)